

Член 9

Односите помеѓу народните одбори на општините и народните одбори на околните, како и помеѓу народните одбори и републичките државни органи се осниваат врз правата и должностите определени во уставот и во законите.

Народните одбори можат да претресуваат прашања од надлежноста и уставните што ги оснива од ставаат предлози за нивно решавање.

Член 10

Народниот одбор има статут што го донесува самостојно.

Со статутот се определува внатрешното устројство, распределбата на работите и послушањето на народниот одбор, како и односот на народниот одбор спрема претпријатијата и установите што ги оснива.

Статутот се донесува во согласност со републичкиот закон за народните одбори и во согласност со особеностите и условите на секоја општина, околина и град.

Статутот на народните одбори на околина, град и градска општина со нарочни права влегува во сила кога ќе го потврди президиумот на народното собрание на народната република, а статутот на народните одбори од други општини кога ќе го потврди народниот одбор на околината односно на градот.

Б. ПРАВА И ДОЛЖНОСТИ НА НАРОДНИТЕ ОДБОРИ**1. Надлежност****Член 11**

Надлежноста на народните одбори се утврдува со закон и со прописи на повисоките државни органи донесени врз основа на закон.

Исполнителни работи од непосреден интерес за стопанскиот, комуналниот, културниот и социјалниот развој на општината, околината односно на градот, можат да му се одземат на народниот одбор, односно неговата надлежност во тие работи може да се ограничи само со закон.

Член 12

Народните одбори ги вршат сите работи од својата надлежност врз основа и во границите на законите и општите прописи на повисоките државни органи.

Народните одбори можат да донесуваат, врз основа и во рамките на овластувањата што им се дадени со закон и со општи прописи од повисоките државни органи дополнителни прописи за уредување на работите од своја надлежност.

Во работите од непосреден интерес за стопанскиот, комуналниот, културниот и социјалниот развој на општината, околината односно на градот, кои не се уредени со закон, народните одбори имаат право да донесуваат самостојни прописи и други акти.

За случај на разидување помеѓу прописите на народниот одбор и прописите на повисоките државни органи, се применуваат прописите од повисоките државни органи.

Член 13

Народните одбори на околина, град и на градска општина со нарочни права го донесуваат општествениот план самостојно, придржувајќи се кон обврските што произлегуваат од основните пропорции определени со општествениот план на народната република.

Општествениот план на околината го содржува и збирот на општествените планови на градските општини со нарочни права, кои се ускладуваат со општествениот план на околината.

Ако не се согласи народниот одбор на градската општина со предлогот на народниот одбор на околината за ускладување на општествениот план на градската општина со планот на околината, целиот предмет се испраќа на решение до народното собрание на народната република чија што одлука е задолжителна.

Член 14

Народните одбори го донесуваат буџетот самостојно.

Општината, околината и градот има право на определен процент од општествениот придонес, данокот на

доходот и од други со закон определени даноци што ги плаќаат стопанските организации и даночните обврзници на нивното подрачје. Процентот на општествениот придонес и на данокот што влегуваат во буџетот на околината, градот и на градската општина со нарочни права, како и минималниот процент на општествениот придонес и на данокот што влегува во буџетите на општините, се определува со општествениот план и со прописите на народната република.

За подмирувањето на локалните потреби, народните одбори можат да воведуваат локален данок, а народните одбори на општините и на градот можат да воведуваат и местен самопридонес за изградба на определени комунални, културни, здравствени и социјални објекти.

Народните одбори со буџетот ја определуваат самостојно распределбата на сите приходи на општината, околината односно на градот за вршењето работи од своја надлежност и подмирување трошоците на својата администрација, како и за потребите на стопанството и другите општествени дејности што се финансираат од буџетот на општината, околината и на градот.

Член 15

Општината, околината и градот се правни лица. Народниот одбор на општината и народниот одбор на градот го врши правото на управување со сета земја и згради во општината односно во градот што се општонароден имот, доколку тоа право не припаѓа на други државни органи, стопански организации, установи или заседници (на села и сл.).

Народниот одбор управува, во рамките на својата надлежност, со општонародниот имот што е во општа употреба (патишта, реки, канали, паркови и т.н.).

Член 16

Народниот одбор има право со средства од буџетот на општината, околината односно градот да оснива стопански претпријатија, комунални, културни, просветни, здравствени и социјални установи.

Народниот одбор оснива стопански претпријатија и установи по сопствена иницијатива или по предлог на работните колективи, општествените организации и по предлог на граѓаните.

Член 17

Народниот одбор има со закон и со прописи засновани врз закон определени права и должности спрема сите стопански организации и установи во општината, околината односно градот и може да презема спрема нив стопанско-управни и надзорни мерки согласно одредените прописи.

Член 18

Народниот одбор на околината донесува општи прописи со кои се уредуваат прашањата од заеднички интерес за целата околина, се грижи за правилното работење на народните одбори на општините и им ја дава потребната материјална, стручна и техничка помош.

Народните одбори на околината, градот и на градските општини со нарочни права ја водат во прв степен управната постанка, доколку тоа со закон или со други прописи не им е ставено во надлежност на други државни органи.

Со закон на народната република, со указ на президиумот на народното собрание на народната република или со статутот на народниот одбор на околината може да се определи, народните одбори на градските општини со нарочни права и на други поразвиени општини, да вршат и определени работи од надлежноста на народниот одбор на околината.

Градските општини со нарочни права се определуваат со закон на народната република.

Со указ на президиумот на народното собрание на народната република или со статутот на народниот одбор на градот може да се определи народниот одбор на општината што е во состав на град да врши и определени работи од надлежноста на народниот одбор на градот.

Член 19

Народните одбори можат да и издаваат налози на народната милиција што се однесува до административното извршување на определени акти од својата надлежност.

За одржување на редот и мирот и административно извршување на определените акти од својата надлежност народните одбори на општините, вклучувајќи ги градските општини, можат да имаат народна стража.

2. Односи помеѓу народните одбори и повисоките органи на државната власт и на државната управа

Член 20

Народниот одбор на околицата има право на надзор по однос на законитоста на работењето на народните одбори на општините, а президиумот на народното собрание односно органите на државната управа на народната република имаат право на надзор по однос на законитоста на работењето на народните одбори на околицата и на градот.

Во вршење правото на надзор повисоките државни органи имаат определени права со закон.

Член 21

Народниот одбор на околицата има право да поништи или укине незаконити акти од народниот одбор на општината, а президиумот на народното собрание на народната република има право да поништи или да укине незаконити акти на народните одбори на околицата и на град.

Во работите што не се уредени со закон или со општи прописи на повисоките државни органи, народниот одбор на околицата, односно президиумот на народното собрание на народната република има право да поништи или укине и акти на народниот одбор од општината, односно на народните одбори на околицата и град, со кои е повреден општиот интерес.

Советот на народниот одбор на околицата, во рамките на својот делокруг, а во спешни случаи и претседателот на народниот одбор на околицата, има право само да обустави од извршување незаконити акти на народниот одбор на општината и неговите акти со кои е повреден општиот интерес, и да му предложи на народниот одбор на околицата односно на градот да ги поништи или укине. Надлежниот орган на државната управа на народната република има право само да обустави од извршување такви акти на народниот одбор на околицата односно на градот и да му предложи на президиумот на народното собрание на народната република да ги поништи или да ги укине.

Повреда на општиот интерес постои ако се актите на народниот одбор или на неговите органи спротивни со основните начала на правниот строй на Федеративна Народна Република Југославија или со основниот смер на нејзиниот социјалистички развој.

Член 22

Советот на народниот одбор на околицата, во рамките на својот делокруг, има право да поништи или укине незаконити акти од советот на народниот одбор на општината, а надлежниот орган на државната управа на народната република има право да поништи или укине незаконити акти на советот на народниот одбор на околицата односно на градот.

Ако се донесени актите на советот на народниот одбор врз основа општите прописи на народниот одбор, советот на народниот одбор на околицата односно надлежниот орган на државната управа на народната република, можат такви акти само да обустават од извршување и да му предложат на народниот одбор што ги донел тие прописи, да ги поништи или укине. Овие државни органи имаат право на обуставување и што се однесува до актите од советот на народниот одбор донесени во работите што не се уредени со закон или со општи прописи на повисоките државни органи, ако е повреден со нив општиот интерес.

Ако народниот одбор на кој што му е предложено поништување, или укинување на обуставениот акт од неговиот совет, не донесе никаква одлука во рокот

определен со републичкиот закон, се смета дека го потврдил обуставениот акт.

Член 23

Во работите од надлежноста на народниот одбор на околицата што се ставени во надлежност на народниот одбор на градската општина со народни права, како и во други работи определени со одделен закон, или со указ на президиумот на народното собрание на народната република, правото на надзор во поглед на законитоста на работењето на народниот одбор на таква градска општина и овластувањата што произлегуваат од ова право, го врши президиумот на народното собрание односно надлежниот орган на државната управа на народната република согласно одредбите на овој закон за вршење правото на надзор што се однесува до законитоста на работењето на народните одбори на околицата и на градот. Во сите други работи правото на надзор во поглед на законитоста на работењето на народниот одбор на градската општина со народни права го врши народниот одбор на околицата.

Правото на надзор што се однесува до законитоста на работењето на народните одбори на општините во состав на град и овластувањата што произлегуваат од ова право го врши народниот одбор на градот согласно одредбите на овој закон за вршење правото на надзор во поглед на законитоста на работењето на народните одбори на општините и одредбите на статутот.

Член 24

Народниот одбор односно неговиот совет, чијшто акт е поништен или укинат има право да подаде жалба до државниот орган повисок од оној што го поништил или укинал актот. Повисокиот орган може да го одржи во сила, да го поништи или укине актот против кој е подadena жалбата.

Повисокиот државен орган може да поништи, укине односно да обустави акти на народен одбор и на негови органи донесени во управната постапка само согласно со одредбите на управната постапка.

Со законот на народната република се утврдува во кој рок повисоките државни органи можат да го вршат правото на поништување, укинување и обуставување на актите на народните одбори, како и рокот за подавање жалба против решенијата за поништување, укинување и обуставување.

Член 25

Ако народниот одбор односно неговиот орган не ја изврши или на време не ја изврши работата што е должен да ја изврши или што му ја определил повисокиот државен орган во рамките на својата надлежност, органот што го врши правото на надзор може таа работа самiot да ја изврши, при обврска на народниот одбор да ги надокнади со тоа предизвиканите трошоци.

Против актот на повисокиот државен орган со кој тој го презема извршувањето на работата од надлежноста на народниот одбор, народниот одбор има право на жалба до органот повисок од оној што го донел актот за преземање.

Ако народниот одбор на околицата или на градот односно неговиот совет не го врши своето право на надзор што се однесува до законитоста на работењето на народниот одбор на општината, президиумот на народното собрание односно надлежниот орган на државната управа на народната република ќе им обрне внимание на незаконитоста на актот од народниот одбор на општината и ќе побара от нив таквиот акт а го понишат односно да го укинат во определен рок. За случај народниот одбор на околицата односно неговиот совет и после тоа да не го поништи или не го укине таквиот акт од народниот одбор на општината, президиумот на народното собрание односно надлежниот орган на државната управа на народната република има право во својата надлежност да донесе акт за укинување или поништување на кој е свластен надзорниот орган.

Член 26

Народниот одбор има право да подаде приговор до президиумот на народното собрание на народната

република за заштита на самоуправните права ако смета дека со прописот или со друг акт од повисокиот државен орган му е повредено некакво право утврдено врз закон. Ако такв акт донесе сојузен орган, за приговорот решава Президиумот на народната скупштина на ФНРЈ.

Приговорот за заштита самоуправните права против актите на президиумот се подава до народното собрание.

По повод на приговорот президиумот односно народното собрание може да поништи или укине акт на државен орган против кого е подаден приговор. Подадениот приговор не го задржува извршувањето на такв акт.

Член 27

Президиумот на народното собрание на народната република може да распушти секој народен одбор од територијата на народната република односно само околиски или градски совет или совет на производителите, ако е нивната работа во очигледна спротивност со уставот или со закон.

Президиумот на народното собрание на републиката има право поради особени прилики да го продолжи мандатот на сите народни одбори на општините, околините односно на градовите најповеќе за време до една година, како и право да распише општи избори за народните одбори и пред да истече нивниот мандат.

Правото за продолжување мандатот на сите народни одбори на општините, околините односно на градовите на територијата на Федеративна Народна Република Југославија го има Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ.

Член 28

Со закон на Народната Република Србија се определува кои права и должности што по овој закон им припаѓаат на републичките државни органи ги вршат претставничките органи односно органите на државната управа на автономните единици во однос на народните одбори на подрачјето на автономната единица.

3. Одговорност за штетата сторена со незаконита работа на службените лица

Член 29

Општината, околијата односно градот одговара за штетата што одборникот или службеникот на народниот одбор, при вршењето на службената должност, ќе им ја стори на граѓаните или на правните лица со своја незаконита работа.

Оштетенитот поднесува барање за надокнада на штетата до народниот одбор. Ако народниот одбор не го уважи ова барање во целина или делум, или не се изјасни за барањето во рок од 30 дена од денот на приемот, оштетенитот може да подаде тужба до судот надлежен како граѓански.

За исплатената надокнада на штетата општината, околијата односно градот имаат право на регрес од одборникот односно од службеникот што ја сторил штетата со својата незаконита работа.

Што се однесува до застареноста на побарувањето на надокнадата на штетата, како и во поглед на судската надлежност за спорите за надокнада на штетата, за одборниците важат одредбите што се однесуваат на државните службеници.

В. БРОЕН СОСТАВ НА НАРОДНИТЕ ОДБОРИ И ИЗБОРНА СИСТЕМА

1. Броен состав

Член 30

Бројот на одборниците на околискиот совет и градскиот совет и на народниот одбор на општината се определува со законот на народната република во следни општи граници:

околискиот совет и градскиот совет имаат од 30 до 70 одборници, а за поодделни околии и градови со указ на президиумот на народното собрание на народната република бројот на одборниците може да се наголеми до 100;

народниот одбор на градска општина со нарочни права има од 30 до 50 одборници;

народниот одбор на други општини има од 11 до 35 одборници.

Член 31

Бројот на одборниците на советот на производителите изнесува, по правило, половина од бројот на одборниците од околискиот односно градскиот совет.

Президиумот на народното собрание на народната република, по предлог на народниот одбор, може да го наголеми бројот на одборниците од советот на производителите најповеќе до три четвртини од бројот на одборниците на околискиот односно градскиот совет, ако то бара тоа бројот и големината на стопанските организации на подрачјето на околијата односно на градот.

2. Избирање

Член 32

Одборници на народниот одбор на општината и на околискиот односно на градскиот совет избираат граѓаните на Федеративна Народна Република Југославија што се запишани во избирачкиот список на подрачјето на општината, околијата односно на градот.

Право да бидат избирани во народниот одбор на општина и во околискиот односно градскиот совет на народниот одбор имаат сите граѓани на Федеративна Народна Република Југославија што имаат избирачко право.

Член 33

Одборници на советот на производителите на народните одбори на околијата и на градот избираат преку своите изборни колегииуми, согласно на одредбите од законот, работниците и службениците на стопанските притпријатија, земјоделците зачленети во земјоделски задруги и занаетчиските мајстори, помошниците и работниците запослени во занаетчиските дуќани и работилници, односно здружени во занаетчиски задруги, што учествуваат во производството, транспортот и трговијата на подрачјето на околијата односно на градот.

Право да бидат избирани во советот на производителите имаат трудбениците што работат непосредно во производството односно во основната дејност на стопанската организација.

Никој не може да биде едновременно одборник на двата совета од ист народен одбор.

Член 34

Изборите на народниот одбор на општината и за околискиот односно градскиот совет се спроведуваат по изборни единици. Изборните единици за избирање на народен одбор на општина се формираат така што, по правило, секоје место (село, населба) да сочинува одделна изборна единица.

Изборите на одборниците на народниот одбор на општината, на околискиот односно градскиот совет и советот на производителите се вршат со тајно гласање со гласачки ливчиња.

Член 35

Изборите за советот на производителите се вршат во стопанските организации.

Поради определувањето бројот на одборниците што ги избираат поодделни стопански организации, вкупниот број на одборниците кој се избира во советот на производителите се распоредува на поодделни стопански области сразмерно процентот во кој тие области учествуваат во остварувањето на вкупниот општествен производ на околијата односно на градот.

Одделни стопански области односно стопански гранки ги сочинуваат следниве изборни групи на кои претходно се распределува вкупниот број на одборниците кој се избира во советот на производителите: индустрија, рударство, шумарство, градежништвото, комунална дејност и сообраќај; селско стопанство; трговија и угостителство; занаетчиство.

Вкупниот број на одборниците што припаѓа на селското стопанство се распределува на државните селски стопанства, на селските работни задруги и на индивидуалните земјоделци сразмерно на процентот со кој учествуваат во вкупниот општествен производ на селското стопанство во околијата.

Член 36

Бројот на одборниците што ги избираат поодделни стопански организации во рамките на одделна изборна група (подгрупи на селското стопанство) се определува сразмерно на односот на бројот на производителите организирани во стопанската организација според вкупниот број на производителите во соодветната стопанска област (гранка), што сочинува одделна изборна група (подгрупа). Ако одделна стопанска организација, според својот број на производители, не може сама за себе да избира барем еден одборник, се спојуваат две или повеќе стопански организации од иста стопанска област односно стопанска гранка така што сочинуваат една изборна единица во која се избира еден а најповеќе двајца одборници.

Со одлука на народниот одбор на околицата односно на градот, која ја потврдува президиумот на народното собрание на народната република, се утврдува, во согласност со републичкиот закон, вкупниот број на одборниците што се избира во советот на производителите, како и бројот на одборниците што го избираат одделни изборни групи односно подгрупи.

Член 37

Кандидати за одборници на народниот одбор на општината и на околицкиот односно градскиот совет можат да предлагаат како избирачите, на соборите на избирачите, така и со закон определениот број избирачи со поднесување на писмена кандидатура.

Кандидати за советот на производителите има право да предлага секој член на изборниот колегиум кој избира одборници за советот на производителите.

Листата на кандидатите за избирање одборници на народниот одбор на општината и на околицкиот односно градскиот совет, утврдена на соборот на избирачите, како и листата на кандидатите за избирање одборници на советот на производителите, опфаќа најмалку двоен број на одборници што се избира во определена изборна единица.

Член 38

Избирањето на одборниците на советот на производителите го врши изборниот колегиум од секоја изборна единица.

Изборниот колегиум сочинува претставничкото тело (работничкиот совет на стопанското претпријатие, собранieto на земјоделската задруга, собранieto на занаетчииската комора со делегатите на синдикалната организација во околицата во која се зачленети занаетчииските работници) на секоја стопанска организација која што избира сама најмалку еден одборник. Ако одделна стопанска организација не избира сама барем еден одборник, изборниот колегиум го сочинуваат делегатите на претставничките тела од сите стопански организации што образуваат одделна изборна единица. Бројот на делегатите што го избираат претставничките тела на одделни стопански организации се определува сразмерно на бројот на производителите организирани во тие организации.

За случај да стопанската организација нема избрано претставничко тело, изборниот колегиум го сочинува конференцијата на синдикалната подружница, односно ако таква стопанска организација не избира самата барем еден одборник, делегати за изборниот колегиум избира конференцијата на синдикалната подружница.

Член 39

Со изборите на одборниците на народниот одбор раководат околицките односно градските изборни комисији кои ги назначува президиумот на народното собрание на народната република.

По жалбите против решенијата на изборната комисија решава окружниот суд.

Член 40

За одборници на народниот одбор се избрани кандидатите што добиле најголем број гласови.

3. Одзивање**Член 41**

Одборниците им одговараат за својата работа на избирачите.

Избирачите имаат право да одзоват одборник за време додека му трае мандатот, ако не ја ужива повеќе нивната доверба.

Член 42

Постапката за одзивање одборник на народниот одбор на општина и на околицкиот односно на градскиот совет се започнува по предлог најмалку од една петина избирачи од изборната единица во која е избран одборникот.

Постапката за одзивање одборник на советот на производителите се започнува по предлог најмалку од една петина членови на изборниот колегиум кој го избрал, односно по предлог на претставничкото тело на секоја стопанска организација која има најмалку една петина од вкупниот број производители од изборната единица во која е избран одборникот.

Постапката за одзивање одборник се започнува и по предлог на народниот одбор на општината, околицкиот односно на градскиот совет или на советот на производителите чијшто член е тој, ако одборникот отсутствува неоправдано најмалку шест месеци непрекинато од седниците на народниот одбор или на советот на народниот одбор чијшто е член.

Предлог за одзивање одборник на народен одбор на околицја, град односно на градска општина со нарочни права се поднесува до президиумот на народното собрание на народната република, а предлог за одзивање одборник на општина се поднесува до народниот одбор на околицата односно на градот.

Член 43

Гласањето за одзивање е тајно и се врши преку гласачки ливчиња.

Одборникот е одзван само ако гласало за одзивањето мнозинство на избирачите што учествувале во гласањето за одзивање, а кое претставува најмалку една третина од избирачите на изборната единица, односно една третина од членовите на изборниот колегиум во кој е избран одборникот.

Г. ОРГАНИЗАЦИЈА И РАБОТЕЊЕ НА НАРОДНИОТ ОДБОР**1. Состав и устројство на народниот одбор****Член 44**

Народните одбори на околицата и на градот ги вршат сите работи во својата надлежност на одделни или заеднички седници на своите совети, а управните работи и преку своите колегијални органи.

Народниот одбор на општина ги врши сите работи во своја надлежност на своите седници, а определените управни работи може да ги врши и преку сесите колегијални тела.

Член 45

Во народните одбори на околицја и град околицкиот односно градскиот совет и советот на производителите рамноправно учествуваат при донесувањето на: статутот на народниот одбор;

одлуката за општествениот план, за буџетот, за завршниот биланс за извршувањето на општествениот план и за завршната сметка за извршувањето на буџетот;

генералниот и регулациониот план; решенија за оснивање, укинување и спојување на претпријатија;

прописи за стопанско-управни мерки; одлуки за прирезот и други јавни давачки; одлуки за прашањата на работните односи и социјалното осигурување;

одлуки за прашањата што со одделен закон или со други прописи се ставени во делокруг на околицкиот односно градскиот совет и на советот на производителите.

Советот на производителите решава рамноправно со околицкиот односно со градскиот совет и за други стопански прашања од надлежноста на народниот одбор.

Член 46

Одлуките и другите акти на народниот одбор при чешто донесување рамноправно учествуваат обата совета, стануваат полноважни ако се изгласани во истоветен текст.

Ако не се согласат обата совета на ист текст, ќе определат заедничка комисија од еднаков број одборници за да се постигне согласност.

Ако не се постигне согласност ни после извршењето на комисијата на заедничката седница, седницата се одржува за 24 часа.

Ако не се постигне согласност ни на оваа седница, истиот предмет се испраќа до народното собрание на републиката односно на одделниот орган на собранието. Одлуката што ќе ја донесе народното собрание односно нејзиниот орган задолжителна е за обата совета.

Член 47

Советите на народниот одбор одржуваат седници одделно, доколку не работат во заедничка седница.

Член 48

Изборите и разрешувањата кои се ставени со закон или со други прописи во надлежност на народниот одбор се вршат на заедничка седница од обата совета а особено:

избирање и разрешување на претседател и потпретседател на народниот одбор, претседател и членови на совети и на заеднички комисии;

назначување и разрешување на секретар на народниот одбор и други службеници за кои ќе го определи тоа законот или статутот;

избирање и разрешување претседател, судии и судии-порогници на околски и окружен суд;

избирање и разрешување судија за прекршоци и негов заменик;

назначување и разрешување директори на претпријатија и раководители на установи.

Член 49

Сите други работи од надлежноста на народниот одбор, освен оние што ги решаваат рамноправно обата совета на одделни или заеднички седници, ги врши околскиот односно градскиот совет, доколку поодделни од тие работи не ги остварува преку своите колегијални тела.

Советот на производителите има право да му предложи на околскиот односно на градскиот совет да донесе прописи и мерки и за предметите во чиешто решавање не учествува тој. Околскиот односно градскиот совет задолжително решава за сите предлози на советот на производителите и за донесените одлуки го известува тој совет.

Член 50

Поради ускладувањето на заедничките економски, технички и други интереси и потреби на стопанските организации на подрачјето на околицјата, односно на градот и поради вршењето на соодветната контрола во поглед на состојбата и општествените обврски на овие стопански организации, советот на производителите може да врши и одделни права утврдени со закон.

Член 51

Народниот одбор е во достојано заседание во текот на периодот за кој е избран (свикување) и работи на седници или преку совети и комисии.

Седниците на народниот одбор на општината односно одделни или заеднички седници на советите ги свикува претседателот на народниот одбор.

Седниците се свикуваат по потреба или како што е тоа со закон определено или ако го бара тоа најмалку една петина на одборниците. Ако народниот одбор на општината односно советот на народниот одбор не ќе биде свикан кога е со закон определено или кога го бара тоа една петина на одборниците, народниот одбор односно советот може илн позив на една петина одборници да се состави сам.

Иста одлика односно градскиот совет решава по кривичното дело кое се гони и во надлежноста на советот на производителите мора да се одржи и седница на советот на производителите.

Народниот одбор на општината одржува седници најмалку еднаш месечно.

Член 52

На седниците од советите претседаваат одборниците кои се избираат за таа должност за една или повеќе седници но најповеќе за една година.

На заедничките седници од обата совета претседава претседателот на народниот одбор.

Во народниот одбор на општината на седниците на одборот претседава претседателот на народниот одбор.

Член 53

Советот одлучува за верификацијата на мандатите од своите членови.

Седниците на народниот одбор на општината односно на советите на народниот одбор се јавни, доколку со закон за некои случаи не е предвидена можноста да се исклучи јавноста.

Народниот одбор на општината односно советите на народниот одбор полноважно решаваат ако на седницата е присутно мнозинството на нивните членови, а заклучоци донесуваат со мнозинство на гласовите на присутните одборници, доколку за поодделни случаи со закон на народната република не е определено квалификувано мнозинство.

На заедничката седница од обата совета може полноважно да се решава ако е присутно мнозинството на одборниците на секој совет, а заклучоците се донесуваат со мнозинство на гласовите од присутните одборници од секој совет. На заедничката седница на која се вршат избори заклучоците се донесуваат со мнозинство на гласовите на сите присутни одборници.

Член 54

Советите на народниот одбор имаат постојани комисии (комисија за одлуки, за молби и жалби; мандатно-имунитетна комисија и други) кои проучуваат поодделни прашања од низна надлежност и му поднесуваат на советот свои извештаи. Советите можат да формираат и повремени комисии.

Советите можат да изберат постојани и повремени заеднички комисии за проучување на одделни прашања од надлежноста на народниот одбор.

Народниот одбор на општината може да има постојани комисии (за одлуки, за молби и жалби и за мандатно-имунитетни прашања) а може да формира и повремени комисии.

2. Права и должности на одборниците

Член 55

Одборниците имаат право и должност да присуствуваат на седниците на народниот одбор и да учествуваат во неговата работа, да учествуваат во работата на комисиите и советите на народниот одбор и да ги вршат сите други должности што ќе им ги повери народниот одбор.

Секој одборник има право да поднесува предлози на одлуки, наредби, напатствија, решенија и на други заклучоци по сите предмети од надлежноста на народниот одбор.

Одборниците имаат право на седницата на народниот одбор на општината односно на советот односно на околскиот односно на градскиот совет и на советот на производителите да му поставуваат прашања на претседателот на народниот одбор и на претседателите на советите усно и писмено. Претседателот на народниот одбор односно прашаниот претседател на советот должен е да одговори на поставеното прашање усно на седница од народниот одбор на општината, околскиот односно градскиот совет односно на советот на производителите.

Член 56

Во вршењето на одборничката должност одборниците уживаат имунитет.

За кривичното дело кое се гони по службена должност одборникот не може без одобрение на народниот одбор кому што пристапа, да биде ставен во полицар или во истражен затвор, освен ако се работи за кривично дело за кое е задолжителен истражен затвор, како и во случај на заварување во вршење на кривично дело за кое е пропишана казната строг

затвор во траење подолго од една година или потешка казна, или ако постои опасност од бекство.

Член 57

Одборникот не може да биде службеник на администрацијата на народниот одбор чиј е член.

Одборниците имаат право на надокнада на трошковите што настанале поради вршењето на должноста во народниот одбор, како и право на надокнада на стварно изгубената редовна заработка за време вршењето на оваа должност.

Член 58

За службената работа одборниците одговараат пред народниот одбор. Народниот одбор на општината односно советот може спрема одборникот кој ја повредил својата службена должност да изрекне опомена или да го смени од поверената му должност.

Одборник кој е ставен во истражен затвор поради кривично дело се суспендира од одборничката должност додека се наоѓа во истражниот затвор.

Член 59

На одборник на народен одбор му престанува мандатот поради:

губиток на избирачкото право;
одзивање од страна на избирачите;
уважување оставка од страна на народниот одбор;
судска осуда за кривично дело извршено од користување, како и поради осуда за друго кривично дело на казната затвор подолго од шест месеци или на казната строг затвор.

На одборник на советот на производителите му престанува мандатот и во случајот кога ќе му престане работниот односно членството во стопанската организација на подрачјето на околината односно на градот или во стопанската област во која е избран.

На одборник од советот на производителите не може да му се откаже работниот однос додека трае неговиот мандат, освен во случаите предвидени со републичкиот закон за народните одбори.

3. Колегијални тела во состав на народниот одбор

Член 60

Во состав на народниот одбор на околината, градот и на градската општина со нарочни права се формираат совети за одделни области на сродни дејности на народниот одбор, на кои им се доверува извршување на законите, прописите на народниот одбор и на повисоките државни органи, како и вршење на управни работи.

Во народните одбори на општините можат да се формираат совети за вршење определени управни работи.

Член 61

Советите (од членот 60 од овој закон) му одговараат за својата работа на народниот одбор.

Советите му поднесуваат на народниот одбор известај за својата работа и предлози за донесување прописи и мерки.

Советот ги извршува и ги применува одлуките, наредбите, напатствијата и решенијата на народниот одбор и општите прописи на повисоките државни органи и донесува решенија поради извршувањето на одлуките и другите прописи од својот народен одбор.

Советите се осниваат и нивниот делокруг се утврдува со статутот на народниот одбор согласно законот на народната република.

Со статутот на народниот одбор на општината во чиј состав постоат совети се определуваат управните работи кои спаѓаат во делокруг на советите.

Член 62

Советите на народните одбори на околината, градот и на градската општина со нарочни права можат да донесуваат и решенија за извршување на законите и други општи прописи од повисоките државни органи и да преземаат мерки за кои се овластени.

Советите на народните одбори на околина, град и на градска општина со нарочни права можат да до-

несуваат наредби и напатствија за извршување на законите и други општи прописи од повисоките државни органи и од својот народен одбор, а врз основа и во рамките на овластувањата што им се дадени со овие акти. Наредбите на советот ги контопишува претседателот на народниот одбор, кој може да не го даде потписот ако смета дека е наредбата незаконита. Ако советот останува при своето гледиште, има право да го изнесе прашањето пред народниот одбор.

Член 63

Советот е колегијално тело и го сочинуваат претседателот и определен број членови.

Претседатели на советите избира народниот одбор од редовите на одборниците, а другите членови од редот на одборниците, на претставителите на стопанските и општествените организации на установи и на граѓани кои по своите лични и стручни способности можат да придонесат да се остварат задачите на советот.

Број на членовите на советот определува статутот на народниот одбор во рамките на границите поставени во републичкиот закон.

Советот може да избере одбори на кои им доверува проучување на одделни прашања и подготвување решенија од својот делокруг.

Членовите на советот имаат еднакви права и должности.

Членовите на советот имаат право на надокнада на трошковите настанати поради вршењето на должноста во советот, како и право на надокнада на стварно изгубената редовна заработка за време вршењето на оваа должност.

Член 64

Претседателот и членовите на советот се избираат за време од една година.

Никој не може да биде член во повеќе од два совета.

Советот може да решава полноважно само ако е присутно мнозинство на неговите членови, а заклучоците ги донесува со мнозинство на гласовите од присутните членови.

4. Претседател на народниот одбор

Член 65

Секој народен одбор избира од редот на одборниците претседател на народниот одбор. Претседателот го претставува народниот одбор и ја застапува општината околината односно градот како правно лице.

Народниот одбор на околината односно на градот може да има еден или повеќе потпретседатели.

Едно лице може да се избира за претседател на народен одбор најповеќе еден по друг во два мандатски периоди, доколку за претседател на народен одбор за град со закон на народната република не е инаку определено.

Претседателот на народниот одбор има за својата работа во народниот одбор постојана награда. Во народните одбори на околина и на град постојана награда за својата работа може да прима и еден потпретседател.

Член 66

Претседателот на народниот одбор се грижи за свикнувањето на седниците, ги подготвува седниците и претседава на седниците од народниот одбор на општината, односно на зедничките сесии на обата совета, ја ускладува работата на сите тела на народниот одбор, се грижи за извршувањето на одлуките и другите акти и мерки на народниот одбор и прописи од повисоките државни органи, и врши други работи и должности што му се определени со закон и со статутот.

5. Селски одбори

Член 67

Поради успешното извршување на одделни работи од надлежноста на народниот одбор на општината во селата и населбите, поради олеснување на граѓаните во остварувањето на нивните права, како и поради вршењето на работите што се од исклучив интерес за населението на селото (населбата) а за кои не ре-

шава соборот на избирачите, може да се формира во селата и населбите селски одбор.

Со статутот на народниот одбор на општината се определуваат работите од исклучив интерес за населението на селото (населбата) кое го врши селскиот одбор.

Селскиот одбор може да му предложи на народниот одбор да донесува одлуки и да презема други мерки. За предлозите на селскиот одбор задолжително решава народниот одбор на општината.

Народниот одбор на општината донесува одлука за формирање на селски одбор по предлог на соборот на избирачите или по сопствена иницијатива. Ако народниот одбор не го усвои предлогот за формирање на селски одбор, соборот на избирачите може да се жали против тоа до народниот одбор на околицата.

Член 68

Селскиот одбор го сочинуваат одборниците на народниот одбор на општината избрани во селото односно во населбата и определен број граѓани што ги избира соборот на избирачите.

Народниот одбор на општината врши надзор над работењето на селскиот одбор и има право да ги поништи или укине неговите акти и сам да реши за прелметот.

Селскиот одбор има право на жалба до народниот одбор на околицата против актот на народниот одбор на општината со кој се поништува или укинува актот на селскиот одбор.

Селскиот одбор не може да донесува никакви решенија во управната постапка нити може да има службеници.

6. Администрација и службеници

Член 69

За подготвување и извршување работите од својата надлежност народниот одбор има администрација во која се запослени управни и стручни, извршни и канцелариски службеници.

За работите на администрацијата од делокругот на поодделни совети можат да се формираат одделенија.

Во народните одбори на помали околии и градски општини, наместо одделенија се формираат за работите од делокругот на еден или повеќе совети оддели или реферати во состав на секретаријатот, со кои непосредно раководи секретарот.

Секретаријатот, одделенијата и одделите можат да се делат на помали организациони единици.

Организацијата на администрацијата се утврдува со статутот на народниот одбор согласно на прописите од повисоките државни органи.

Со закон на народната република за народните одбори можат да се предвидат отстапувања од одредбите на овој закон што се однесува до организацијата на администрацијата на народните одбори на градовите.

Член 70

Со администрацијата и со работењето на службениците на народниот одбор раководи секретарот на народниот одбор под надзор на претседателот на народниот одбор.

На чело на одделение стои началник кој е наедно и секретар на советот.

Началникот на одделение е одговорен за својата работа непосредно пред советот и пред секретарот на народниот одбор, а началникот на одделението на внатрешните работи непосредно му е одговорен на советот и на министерот на внатрешните работи на народната република.

Решенија за управната постапка донесува согласно со смерниците и напатствијата на надлежниот совет началникот на одделението, а во работите што не спаѓаат во делокругот на одделението како и во народните одбори на општините кои немаат одделенија секретарот на народниот одбор, доколку со закон, со други општи прописи на повисоките државни органи, со статутот или со одлука на народниот одбор не му е ставено тоа во надлежност на советот на народниот одбор.

Со законот, со статутот или со одлука на народниот одбор може да се овласти началник на одделение

во народниот одбор на околицата односно на градот да донесува решенија поради извршувањето на законите, другите општи прописи од повисоките државни органи и прописите на народниот одбор.

Член 71

Секретар на народниот одбор назначува и разрешува народниот одбор. Секретар на народниот одбор на општината назначува народниот одбор во согласност со претседателот на народниот одбор на околицата. За секретар на народниот одбор на околицата односно на градот се назначува лице со виша стручна подготовка согласно на условите пропишани со законот на народната република.

Началник на одделение назначува и разрешува народниот одбор во согласност со ресорниот министер на народната република, а началник на одделение за внатрешни работи назначува и разрешува министерот на внатрешните работи на народната република во согласност со народниот одбор. Ако не може да се постигне согласност помеѓу народниот одбор и ресорниот министер за разрешување на началникот, органот што го предлага разрешувањето може да го изнесе прашањето пред президиумот на народното собрание на народната република, чија што одлука е задолжителна.

Другите службеници на народниот одбор ги назначува и разрешува народниот одбор на начин и под условите пропишани со републичкиот закон, а службениците на одделението на внатрешните работи министерот на внатрешните работи на народната република во согласност со народниот одбор. Со тој закон се уредува и преместувањето на службениците.

Д. КОНТРОЛА И НЕПОСРЕДНО УЧЕСТВО НА ГРАЃАНИТЕ

Член 72

Со цел за што пошироко учество на граѓаните во работењето на народниот одбор, јакнењето одговорноста на избраните народни претставници и обезбедувањето контролата на народот над работењето на народниот одбор се одржуваат во општините и во градовите собори на избирачите. Соборите на избирачите вршат и други права утврдени со закон.

Поради учеството на што поширок број граѓани во вршењето на локалната управа, народните одбори можат да формираат за поодделни гранки на управата или подрачја на дејност совети на граѓани и комисии на граѓани.

Член 73

Народните одбори по своја иницијатива или по барање на определен број избирачи, во согласност со президиумот на народното собрание на народната република, можат да распишуваат локален референдум за потврдување на одделни поважни одлуки и мерки за животот и развитокот на општината, околицата односно градот или поради претходното изјаснување на избирачите за нив.

Одлуката на референдумот е задолжителна за народниот одбор.

Г. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 74

Во согласност со началата на овој закон народните републики ќе донесат свои закони за народните одбори, кои непосредно ќе се применуваат на организацијата и работењето на народните одбори.

Додека не се донесат републичките закони што се однесува до организацијата и работењето на народните одбори, на територијата на народните републики непосредно ќе се применуваат одредбите на Општиот закон за народните одбори од 6 јуни 1949 година, кои престануваат да важат со денот на влегувањето во сила на републичкиот закон, доколку со тој закон не биде инаку определено.

Член 75

Во надлежност на народните одбори на општините спаѓаат сите работи кои по досегашните сојузни прописи беа дадени во надлежност на месните народни одбори, а во надлежност на народните одбори на околиците и градовите спаѓаат сите работи што беа

дадени во надлежност на околските народни одбори односно на народните одбори на градовите вон од составот на околицата.

Се овластува Президиумот на Народната скупштина на ФНРЈ, по потреба да донесува прописи за утврдувањето надлежноста на народните одбори во работите предвидени со сојузните закони.

Владата на ФНРЈ ќе донесе поблиски одредби за утврдувањето надлежноста на народните одбори во работите предвидени со досегашните нејзини прописи и со прописите на најзините органи.

Додека не се донесе републичкиот закон за народните одбори, во надлежност на народните одбори на градските општини со нарочни права кои по поранешните прописи беа градови вон составот на околицата, спаѓаат сите работи што им беа дадени во надлежност на народните одбори на градовите вон составот на околицата, вклучувајќи го водењето на административно-казнената постапка, освен во областа на внатрешните работи од околска надлежност, а во надлежност на народните одбори на градските општини со нарочни права што беа градови во состав на околица спаѓаат сите работи од досегашната надлежност на народните одбори на градовите во состав на околица.

Член 76

Додека не се донесе сојузниот закон за општата управна постапка, републичките закони за народните одбори ќе пропишат одредби кои ќе ги применуваат народните одбори во управната постапка, а кои ќе бидат засновани на следните начала:

1) во сите случаи кога решава народниот одбор во управна постапка за правата и задолженијата на одделни граѓани или правни лица, или за примената на стопанско-управните или надзорните мерки спрема стопанските организации, како и кога решава по правото на надзор во предмети кои се однесуваат до уставни и општествени организации, се донесува решение кое ќе и се достави на странката;

2) во управната постапка која претходи на решението, мораат да бидат утврдени фактите што се од влијание за решението на предметот, а странките мораат да бидат сослушани. Само за случај кога редно повикана странка не се одзове на поканата, постапката може да се спроведе во нејзино отсуство;

3) решението донесено во управната постапка, по правило, мора да биде образложено, особено кога се отфрлува барањето на странката или кога и се наложува на странката некаква обврска;

4) против решението донесено во управната постапка странката има право на жалба непосредно до повисокиот орган, доколку со закон или се општ пропис донесен врз основа на законско овластување не е определено инаку;

5) жалбата се подава, доколку со закон или со уредба не е определено инаку, во рок од 15 дена од приемот на решението;

6) решението може да се изврши само ако станало правосилно во управната постапка и извршено, доколку со закон или со уредба не е определено инаку;

7) по правото на надзор повисокиот орган на управата ќе поништи или укине решение од понискиот орган на управата донесено во управната постапка против кого нема место на жалба; кога е донесено решение од страна на органот кој не е стварно надлежен да решава за предметот, или кога со неговото извршување би се предизвикало некакво кривично дело, или би поради извршувањето настанала тешка опасност по животот и здравјето на луѓето или по јавниот мир и строј;

8) решението со кое и е признато на странката некакво право може да се поништи или укине по правото на надзор само по сослушувањето на странката, освен во случајот кога е донесено решението од страна на стварно ненадлежен орган.

Со закон и со уредба можат да се прошируваат отстапувања од началата утврдени со овој закон што

се однесува до управната постапка во која е странка стопанска организација.

Член 77

Овој закон влегува во сила со денот на прогласувањето на заедничката седница на обата века на Народната скупштина на ФНРЈ и ќе се објави во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 103

1 април 1952 година

Белград

Потпретседател
на Веќето на народите,
Митра Митровиќ, с. р.

Претседател
на Сојузното веќе,
Владимир Симиќ, с. р.

245.

Врз основа на чл. 80 ст. 2 од Уставот на ФНРЈ, Владата на ФНРЈ, по предлог од Министерот на надворешните работи и на Советот за селско стопанство и шумарство на Владата на ФНРЈ, донесува

УРЕДБА

ЗА ОСНИВАЊЕ НА ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ НАЦИОНАЛЕН КОМИТЕТ НА ОРГАНИЗАЦИЈАТА НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ ЗА СЕЛСКО СТОПАНСТВО И ИСХРАНА (FAO)

1. Општи одредби

Член 1

За да се обезбеди стручна соработка помеѓу Федеративна Народна Република Југославија и Организацијата на Обединетите нации за селско стопанство и исхрана (FAO), се оснива Југословенски национален комитет за селско стопанство и исхрана (во натамошниот текст: комитет).

Член 2

Задачите на комитетот се:

а) да подготвува, во соработка со надлежните ресори, со стопанските и општествените организации, информации за состојбата и развитокот на селското стопанство, шумарство, риболов, водостопанство и исхрана, како и за општествените и стопанските прилики во Федеративна Народна Република Југославија, доколку служат тие информации за употреба во странство;

б) да подготвува податоци и материјали што се однесуваат до стопанските гранки споменати во точ. а), а кои им се потребни на делегациите што ги упатува Владата на ФНРЈ на конференции на FAO или на други меѓународни конференции;

в) да обезбеди соработка на ресорите, на стопанските и општествените организации и поединци што се заинтересирани во прашањата за селско стопанство и исхрана, и да ги запознава со публикациите, препораките и дејноста на Организацијата FAO;

г) да подготвува програми за техничката помош и услугите што се примаат и даваат преку Организацијата FAO, а се однесуваат до стопанските гранки од точ. а);

д) да соработува со Организацијата FAO во сите стручни прашања со кои се занимава оваа организација.

Член 3

Комитетот го сочинуваат членовите по положајот и избрани членови.

Како членови по положајот, во комитетот влегува по еден претставник од:

1) Советот за селско стопанство и шумарство на Владата на ФНРЈ,

2) Министерството на надворешните работи,

3) Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ,

4) Советот за промет со стоки на Владата на ФНРЈ.

5) Советот за народно здравје и социјална политика на Владата на ФНРЈ,

6) Главниот задружен сојуз на ФНРЈ,

7) републичките совети за селско стопанство и шумарство,

8) Сојузниот завод за статистика и евиденција.

Членовите по положајот и нивните заменици ги определува надлежниот член на Владата, односно Претседателот на Главниот задружен сојуз на ФНРЈ.

Избраните членови се претставници од поодделни општествени организации. Комитетот одлучува од кои организации ќе бара да определат свои претставници како членови на комитетот. Членството на избрани членови во комитетот трае две години, но организациите можат да ги определуваат одново истите лица за свои претставници.

II. Организација на комитетот

Член 4

Органите на комитетот се: пленум, потесен одбор, секретаријат и работни комисији односно групи.

Член 5

Пленумот го сочинуваат сите членови од комитетот.

Пленумот се состанува по потреба а најмалку двапати годишно во редовно заседание.

По предлог од потесниот одбор или од една третина членови на комитетот може да се свика и вонредно заседание на пленумот.

Пленумот го свикнува и со неговата работа раководи претседателот на потесниот одбор.

Пленумот полноважно решава ако е присутно повеќе од половина членови на комитетот.

Член 6

Во работите на пленумот спаѓа нарочно:

а) донесување одлуки по општите проблеми на комитетот,

б) утврдување план за работа на комитетот,

в) донесување правилник за работата на комитетот,

г) избор на потесниот одбор.

Член 7

Потесниот одбор го сочинуваат: претседателот, двојца потпретседатели и 4 до 6 члена.

Во потесниот одбор задолжително влегува претставник од Советот за селско стопанство и шумарство на Владата на ФНРЈ и претставник од Министерството на надворешните работи.

Другите членови на потесниот одбор, како и претседателот и потпретседателите ги избира пленумот на комитетот на две години. По истекот на две години секој член може да биде одново избран во потесниот одбор.

Член 8

Потесниот одбор се грижи за извршувањето на одлуките од пленумот на комитетот.

Помеѓу две заседанија на пленумот потесниот одбор може и сам да ги донесува одлуките од чл. 6 точ. а) на оваа уредба, но е должен да му ги поднесува на одобрение на пленумот на неговото прво наредно заседание.

Член 9

Секретаријатот ги врши текуќите работи на комитетот.

На чело на секретаријатот се наоѓа секретарот именуван од Претседателот на Советот за селско стопанство и шумарство на Владата на ФНРЈ.

Член 10

Работата на комитетот се врши во следните работни комисији: за селско стопанство, за подигање и одгледување шуми и дрвна индустрија, за рибарство, за водостопанство, за исхрана, за прехранбена индустрија,

за стоковни проблеми и за проучување животот на село.

Покрај членовите на комитетот, во работата на комисиите можат да учествуваат и стручњаци што не се членови на комитетот.

Членовите на комисиите и стручњациите ги именува претседателот на потесниот одбор.

Секоја комисија избира свој претседател, а со оглед на обемот на работите, може да има и секретар.

III. Преодни и завршни одредби

Член 11

Првото заседание на пленумот на комитетот ќе го свика Претседателот на Советот за селско стопанство и шумарство на Владата на ФНРЈ.

На ова заседание ќе се изврши избор на потесниот одбор и распределба на работата, аналогно на чл. 10 од оваа уредба.

Пленумот на првото заседание го сочинуваат само членовите по положајот.

Член 12

Се овластува Советот за селско стопанство и шумарство на Владата на ФНРЈ да донесува, по потреба, поблиски прописи за спроведувањето на оваа уредба.

Член 13

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

9 април 1952 година

Белград

Претседател на Владата на ФНРЈ
и Министер на народната одбрана,
Маршал на Југославија
Јосип Броз-Тито, с. р.

Министер на надворешните работи,
Едвард Кардељ, с. р.

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за селско
стопанство и шумарство,
инж. Мијалко Тодоровиќ, с. р.

246.

Врз основа на чл. 23 од законот за заштита на авторското право пропишвам

ОПШТО НАПАТСТВИЕ ЗА АВТОРСКИТЕ ХОНОРАРИ ЗА ОБЈАВУВАЊЕ КЊИЖЕВНИ ТВОРБИ

I. Општи одредби

1) Авторските хонорари за објавување книжевни творби се определуваат со договор помеѓу авторот и издавачот, но не можат да бидат помали од износите предвидени со ова напатствие.

2) Висината на авторските хонорари се определува според видот на творбата, и тоа: за творби во проза по авторски табак или наизменично за печатна творба, а за творби во стихови по еден стих.

3) Договорот за објавување книжевни творби се склучува писмено и во него мора да биде назначена висината на хонорарот, терминот, рокот на излегувањето на творбата од печат, бројот на авторските примероци, како и техничката опрема на книгата.

II. Висината на авторските хонорари

Минималните авторски хонорари за објавување оделни видови книжевни творби изнесуваат:

Вид на творбата	Тираж во вјадр до	Минимална виски- на на хонорат по авторски та- бак (3.000 динари со белени) одно- сно по еден та- бак	Минимална виски- на на вкупниот от хонорар на целата творба
	Д и н а р и		
1. Уметничка проза од ствар- на книжевна вредност:			
а) раскази, новели и ро- мани	8	10.000	
б) драми	3	10.000	
в) есеи, студии, критики и монографии	5	10.000	
г) патописи, мемоарска ли- тература, репортажи и биографии	8	7.000	
д) прикази и осврти	5	5.000	
ѓ) филмски сценарио	2	2.000	
2. Поезија од стварна кни- жевна вредност	4	60	
3. Песни во проза	3	по еден стих 10.000 или 1.000 за една песна	
4. Басни	5	8.000 или 1.000 за една басна	
5. Поезија од уметничка вред- ност за деца	15	30	
6. Уметничка проза за деца	10	по еден стих 7.000	
7. Составање антологија на уметничка проза и поезија			35.000
8. Составање зборник на у- метничка проза и поезија			25.000
9. Составање други зборници, хрестоматии и читаници		1.000 или	15.000
10. Избор на уметничка проза и поезија		1.500 или	15.000
11. Преводи на прозни творби од книжевна вредност што имаат и самите книжевна вредност од странски јази- ци или преводи од еден на друг југословенски ја- зик		3.600	
12. Преводи на поетски творби од книжевна вредност што имаат и самите книжевна вредност		30	
		по ден стих	
13) Преводи од еден од југословенските јазици на некој странски јазик, се хонорираат со 20% повеќе од хонорарите предвидени во точ. 11 и 12.			
14) Хонорарите: за книжевни творби во проза кои по вредноста не спаѓаат под точ. 1); за книжевни творби кои по вредноста не спаѓаат под точ. 2); за преводи на книжевни творби во проза и стихови кои по вредноста не спаѓаат под точ. 11 и 12, како и за преводи на популарна пропаганда и политичка литература се определуваат со договор помеѓу авто- рот односно преводачот и издавачот.			
15) При објавувањето на книжевните творби пре- ведени од еден на друг југословенски јазик хонора- рот на авторот на оригиналната творба се определува со договор помеѓу авторот и издавачот.			
16) За творбите што се објавуваат во школски читанки и за творбите чинот носител на авторското право е државата, авторскиот хонорар изнесува: за творби во проза 2.000 динари по авторски табак, за творби во стихови 25 динари по еден стих, а за басни и песни во проза 500 динари по една басна односно песна, за секое издание без обзир на тиражот.			

Договорот за висината на авторскиот хонорар за творбите чинот носител на авторското право е државата го склучува со издавачот организацијата на авторите овластена од државата за заштита на авторските права (чл. 2 од Уредбата за пренесување работите на авторско-правно застапување и посредување на сојузните и здруженијата на авторите — („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 58/50).

17) Хонорарите за редактирање на книжевните творби од точ. 1 и 2 се определуваат со договорот помеѓу издавачот и редакторот но тие не можат да бидат помали од 1.000 динари по авторски табак.

Хонорарите за редактирање на други книжевни творби се определуваат со договор.

III. Други одредби

1) Минималните износи на авторските хонорари предвидени со ова напатствие се однесуваат до сите изданија.

Договорените износи на хонорарот се плаќаат за секое посебно (ново) издание.

Како ново издание ќе се смета и секој вишок преку висината на тиражот предвиден со ова напатствие, ако не е договорено инаку.

2) При определување видот и вредноста на творбата, како и висината на хонорарот издавачот треба претходно да прибави мислење од книжевниот совет што постои при издавачкото претпријатие или мислење од соодветната установа или здружение.

3) За сите видови книжевни творби објавени во весници и списанија хонорарот се определува според видот на творбата по точ. II од ова напатствие.

4) При потпишувањето на договорот издавачот плаќа до 30% од договорениот хонорар, а остатокот при прифаќањето на ракописот, со тоа да може за творба во проза да задржи 10% од вкупниот хонорар поради конечно пресметување при излегувањето на творбата од печат.

Ако се откаже издавачот од издавање на творбата или ако творбата не ја издаде за шест месеци по истекот на договорениот срок за објавувањето на творбата, авторот има право да му ја понуди творбата на друг издавач, а применитиот хонорар не мора да го врати.

5) Авторските хонорари можат да се договораат и во паушален износ. Во таков случај износот на хонорарот не може да биде помал од хонорарот пресметан по авторскиот табак според минималниот износ предвиден со ова напатствие.

6) Издавачот или редакцијата на весник и списание што ќе порачат книжевна творба па не ќе ја објавуваат во договорениот срок, должни се да му го исплатат на авторот минималниот износ на хонорарот што е предвиден за тој вид творба со ова напатствие.

7) Бројот на авторските табаци се пресметува на следен начин: бројот на знаците со белени што ги содржи ширината на слогот во кој се печати текстот се множи со бројот на редовите на полна страна и се тоа ќе се помножи со бројот на полните страни во книгата и ќе се подели со 30.000. Празнините на страниците во книгата не се земаат во обзир при пресметувањето на авторските табаци.

Под белени во смисла на ова напатствие се подрабурат празнините помеѓу зборовите.

8) Со денот на влегувањето во сила на ова напатствие престануваат да важат огни одредби од Општото напатствие за висината на авторските хонорари за објавување книжевни, уметнички и научни творби и научни работи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 38/50), што се однесуваат до авторските хонорари за книжевните творби.

Договорите за објавување книжевни творби склучени пред влегувањето во сила на ова напатствие остануваат во важност ако е предаден ракописот. Ако издавачот во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на ова напатствие не ќе ја издаде творбата, може да се склучи нов договор по одредбите од ова напатствие.

Договорите склучени до влегувањето во сила на ова напатствено по кои што не се предадени раковниците, можат да се раскинат.

9) Ова напатствено влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 2562

5 април 1952 година
Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за наука и култура,
Родољуб Чолаковиќ, с. р.

247.

Врз основа на чл. 35 и чл. 27 ст. 3 од Уредбата за распоредбата на фондот на платите и за заработките на работниците и службениците на стопанските претпријатија („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 11/52), а во согласност со Претседателот на Стопанскиот совет на Владата на ФНРЈ, пропишувам

НАПАТСТВИЕ

ЗА ВРШЕЊЕ НАДЗОР НА ИНСПЕКЦИЈАТА НА ТРУДОТ НАД ПРИМЕНУВАЊЕТО НА УРЕДБАТА ЗА РАСПОДЕЛБАТА НА ФОНДОТ НА ПЛАТИТЕ И ЗА ЗАРАБОТКИТЕ НА РАБОТНИЦИТЕ И СЛУЖБЕНИЦИТЕ НА СТОПАНСКИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА

1) Надзор над правилното применување на промените за заработките на работниците и службениците воспоставени во стопанските претпријатија, стопанските здруженија и во други стопански организации, врши инспекцијата на трудот.

Инспекцијата на трудот го врши овој надзор при редовните и вонредните прегледи, по барање од работниците и службениците, по барање од синдикатот или по сопствена иницијатива.

2) Во вршењето на овој надзор инспекцијата на трудот има задача да утврди нарочно:

а) дали се правилно определени тарифните ставови во тарифниот правилник на претпријатието со обзир на работите што се вршат на поодделни работни места, а особено со обзир на оделните услови на работата, и дали, со обзир на минималните износи определени со чл. 15 од Уредбата, се определени тарифни ставови за поодделни работни места според спремата потребна за вршење на работите на дотичните работни места;

б) дали остварените заработки на работниците и службениците се пресметуваат правилно и дали се исплатуваат редовно аконгации на заработката во случаите кога остварениот фонд на платите на претпријатието не може да се утврди во сроковите од еден месец или помалку, односно дали се исплатуваат аконгации, а заработките се пресметуваат во сроковите предвидени во тарифниот правилник;

в) дали на работниците и службениците им се пресметуваат правилно тарифните ставови во случај на прекувреметра или ноќна работа или работа на ден на изоден одмор;

г) дали се пресметуваат правилно и исплатуваат давањата предвидени во чл. 17 и 18 од Уредбата.

3) При вршењето на споменатите задачи, инспекцијата на трудот е овластена ги прегледа работните книги, работните и прометните простории и техничките уреѓаи, пресметките, книговодствените и други документи што се однесуваат до пресметувањето и исплатувањето на заработката на работниците и службениците.

4) Ако инспекцијата на трудот при прегледот ќе утврди неправилности во однос на поодделни тарифни ставови и лични права од кои што зависи заработката на поединци, ќе постапи по прописите на чл. 21 од Законот за инспекцијата на трудот и на задолжителното толкување на ставот 1 од овој член („Службен лист на

ФНРЈ“, бр. 12/52) и ќе го определи срокот за отклонување на утврдените неправилности. Отклонувањето на неправилностите можат да го наредуваат и инспекторите на трудот на самото место при прегледот.

Доколку инспекцијата на трудот при прегледот утврди во некој случај да се работи за мерки од надлежноста на стопанско-управниот орган ќе го известат за тоа надлежниот стопанско-управен орган поради водење постапка по чл. 14 од Уредбата.

Ако инспекцијата на трудот установе дека значителен дел од тарифата во тарифниот правилник не е во согласност со односите какви треба да бидат во наградувањето за работа од различна сложеност, ќе му предложи на работничкиот совет на односно претпријатието да го промени тарифниот правилник или ќе бара од стопанско-управниот орган да го измени тарифниот правилник.

5) Ова напатствено влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 5261

8 април 1952 година
Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Советот за народно здравје
и социјална политика,
др Павле Грегорич, с. р.

Согласен,

Министер на Владата на ФНРЈ
Претседател на Стопанскиот совет,
Борис Кидрич, с. р.

248.

Врз основа на точ. 1 од Решението за надлежноста за определување продавните цени на проектите („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 23/51), во согласност со Министерот на финансите на ФНРЈ, донесувам

**РЕШЕНИЕ
ЗА ПРОДАВНИТЕ ЦЕНИ НА ПРОЕКТНИТЕ И НА ПРОЕКТНИТЕ УСЛУГИ**

Општи одредби

1. Според ова решение се утврдуваат просечните продавни цени на проектите и на проектните услуги за сите видови градежни објекти, електромашински постројки на хидро и термоелектрани, на трансформаторски станици и далекуводи.

За специфичните проекти цијата продавна цена не може да се определи по одредбите од ова решение, продавната цена ќе ја определи претседателот на советот за градежни и комунални работи на народната република во согласност со министерот на финансите на народната република а по предлог од стопанско-управниот орган на проектното претпријатие (бирото).

2. Со продавната цена на проектот е опфатена:

а) изработката на идејниот проект (чл. 8 и 9 од Уредбата за градежното проектирање);

б) изработката на главниот проект (чл. 12 од Уредбата за градежното проектирање);

в) техничкиот надзор над изводењето.

Во изработката на проектниот елаборат на градежен објект се вклучени и потребните внатрешни инсталации (водовод, канализација, осветление, инсталација на слаба струја и др.), осем централното греење и оние што се сврзани за погонските постројки.

Под технички надзор над изводењето на објектот се подразбира надзорот на проектниот со цел на ре-

ализација на економско-техничката концепција содржана во проектот (чл. 51 од Уредбата за градежното проектирање).

3. Во продавната цена на проектот е содржана надокнадата за два примерка на полно опремени проектни елаборати.

Со продавната цена на проектот е опфатена и потребната соработка и договорите на проектантот со порачачот на проектот како и со проектантите на технолошкиот процес и опремата и со установите и лицата кај кои проектантот прибавува потребни податоци за изработката на проектот.

4. Продавната цена на проектот не ги опфаќа трошковите потребни за приспособување податоци за утврдување проектната програма (геодетски, геолошки, геомеханички и сл.) и изработката на проектната програма. Проектантот меѓутоа е должен тие податоци да ги прибави или потребните работи да ги изврши за сметка на порачачот на проектот која е договорена и изработката на проектната програма.

Доколку геодетските предработи и другите работи од претходниот став кај објектите од високоградба се поврзани временски и нужно со проектантската работа се содржани во продавната цена на проектот (на пр.: определување траси кај патишта, основно исклучување патишта и далекуводи).

5. Промените, исправките и дополнувањата на проектот, извршени поради изменување на програмата утврдена во договорот, односно изменувања или дополнувања извршени по барање од изводачот на објектот (чл. 14 ст. I од Уредбата за градежното проектирање), се сметаат како нова задача и одделно се наплатуваат по цената што ќе ја утврдат согласно порачачот на проектот и проектното претпријатие.

Во случај порачачот на проектот да одустане од изработката на проектот или во некоја од неговите фази, е должен на проектното претпријатие да му ги исплати сите започнати фази како да се и завршени.

6. Дневниците, патните трошкови, теренскиот додаток, платите на фигуранти и други помошни работници на теренот како и трошковите односно таксите за ревизија на проектот не се засметани во продавната цена на проектот и се наплатуваат одделно според договорот помеѓу порачачот и проектното претпријатие.

Трошковите за набавка материјал за одделни белези од камен или бетон и други, каде се јавува потреба за истите ги наплатува проектното претпријатие одделно според стварните трошкови.

Пресметување на просечната продавна цена на проектот

7. Просечната продавна цена на проектот се пресметува по формулата:

$$P = \frac{p}{100} \times K$$

каде е
 P = продавна цена на проектот
 p = процент
 K = вредност на објектот.

Вредноста на објектот (K) кај градежните објекти претставува сума на трошковите за градењето на објектот, без надворешниот транспорт, уврдена со предсметката на проектантот која е составена врз основа на анализа на цените на градежните работи прифатена од инвеститорот.

Вредноста на објектот кај електромашинските постројки на хидро и термоселектрани, трансформаторски

станции и далекуводи ја чини набавната цена на опремата — на електромашинските постројки со монтажниот материјал и со трошковите на монтажата.

Во вредноста на објектот не влегуваат трошковите за набавка на земјиште и цената на проектот и надворот.

Процентите „p“ за поодделни видови и класи објекти дадени се во точките 8 и 12 од ова решение. Меѓувредностите на процентите се добиваат со линеарна интерполација. Добивените проценти се заокружуваат на две децимали.

При пресметување цената на проектот вредноста на објектот се заокружува на 10.000 динари.

Процентот за пресметување продавната цена на објектите од високоградба

8. Процентот „p“ за пресметување просечната продавна цена на објектите на објектите од високоградба изнесува:

Вредност на објектите во динари	К л а с а					
	I	II	III	IV	V	VI
400.000	4.5	—	—	—	—	—
500.000	4.3	—	—	—	—	—
1,000.000	3.6	4.6	—	—	—	—
1,500.000	3.2	4.1	5.1	—	—	—
2,000.000	2.9	3.8	4.6	5.5	—	—
2,500.000	2.7	3.5	4.3	5.1	—	—
3,000.000	2.5	3.3	4.0	4.8	5.4	—
4,000.000	2.2	2.9	3.6	4.2	4.9	5.5
5,000.000	2.0	2.6	3.2	3.8	4.4	5.0
6,000.000	1.8	2.4	3.0	3.5	4.0	4.6
8,000.000	1.6	2.1	2.6	3.1	3.5	4.0
10,000.000	1.4	1.9	2.3	2.7	3.1	3.6
15,000.000	1.2	1.5	1.9	2.2	2.5	3.0
20,000.000	1.04	1.3	1.6	1.9	2.2	2.6
25,000.000	0.93	1.2	1.5	1.7	2.0	2.4
30,000.000	0.86	1.1	1.4	1.6	1.9	2.2
50,000.000	0.72	0.9	1.1	1.3	1.6	1.9
70,000.000	0.67	0.85	1.0	1.25	1.4	1.7
100,000.000	0.60	0.82	0.96	1.20	1.37	1.5
150,000.000	0.57	0.78	0.93	1.14	1.32	1.35
200,000.000	0.55	0.75	0.90	1.10	1.29	1.30
300,000.000	0.52	0.72	0.87	1.05	1.23	1.25
400,000.000	0.50	0.70	0.85	1.02	1.18	1.20
500,000.000	0.48	0.68	0.83	1.00	1.15	1.16
600,000.000	0.47	0.67	0.82	0.95	1.13	1.14
800,000.000 и повеќе	0.45	0.65	0.80	0.90	1.00	1.10

9) Објектите од високоградба се разврстени во класи:

а) според односот на завршните работи спрема грубите работи на објектот, и

б) сложеноста на применетите конструкции.

Во I класа спаѓаат:

а) објектите со однос на завршните работи спрема грубите работи од 0% : 100% до 20% : 80%;

б) објектите со конструкција на прост статички систем и со прости конструктивни елементи (плочести и гредни армирано бетонски носачи, челични траверзи, обични дрвени носачи од статички систем на проста греда, масивни зидови и столбови оптеретени на натиск, сводови од мал распон и сл.).

Во II класа спаѓаат:

а) објектите со однос на завршните работи спрема грубите работи од 20% : 80% до 35% : 65%;

б) објектите со конструкција на прост статички систем со еднакви просеци и распони и прости конструктивни елементи (плочести и гредни армирано бетонски носачи, челични траверзи, обични дрвени носачи од статички систем на Герберов носач, континуелни носачи, еднокатни оквири: плочи наслонети по вивидата и сл.).

Во III класа спаѓаат:

а) објектите со однос на завршните работи спрема грубите работи од 35% : 65% до 50% : 50%;

б) објектите со конструкции на прост статички систем, со сложени конструктивни елементи (дрвени и челични конструктивни елементи на составен пресек од системот на проста греда: сложени дрвени и челични столбови).

Во IV класа спаѓаат:

а) објектите со однос на завршните работи спрема грубите работи од 50% : 50% до 65% : 35%;

б) објектите со конструкции од прост статички систем но со нееднакви распони и пресеци и со сложени конструктивни елементи, (дрвени и челични носачи од составен пресек од системот на Герберов носач, континуелни носачи, еднокатни оквири: прости повеќекатни оквири; прости решеткасти носачи; простоти постолја за машини; печуркаести плочи).

Во V класа спаѓаат:

а) објектите со однос на завршните работи спрема грубите работи од 65% : 35% до 85% : 20%;

б) објектите со конструкции од потежок статички систем (сложени решеткасти носачи, лучни конструкции, сложени повеќекатни оквири, покомпликувани постолја за машини; носачи на еластични потпирачи);

Во VI класа спаѓаат:

а) објектите со однос на завршните работи спрема грубите работи од 80% : 20% до 100% : 0%;

б) објектите со конструкции од најсложен статички систем (конструкции со големи распони; големи куполи и лушпи; континуелни лукови; носачи на еластични подлоги; многу компликувани постолја за машини; темелење на кесони, бунари и плочи;

в) погонски згради на термоелектрани со помошните објекти што им припаѓаат (без станбени и слични згради).

10. Кај индустриски згради каде што погонските инсталации го компликуваат архитектонското решение, кај објектите при кои се пресметуваат конструкциите со помош на влијателни линии и кај потешки адаптации и реконструкции проектите идат во наредната повисока класа.

11. Под завршни работи се подразбира обработката на сите внатрешни и надворешни површини и сите занаетчиски и инсталациони работи. Другите работи се сметаат како груби работи.

Процент за пресметување продавната цена на проектите на објектите од нискоградба

12. Процентите „п“ за пресметување просечните продажни цени на проектите на објектите од нискоградба се следни:

Вредноста на објектите во динари	К л а с а			
	I	II	III	IV
400.000	4.3	5.10	—	—
800.000	3.7	4.4	—	—
1,200.000	3.3	3.9	4.9	—
1,600.000	3.0	3.6	4.5	—
2,000.000	2.8	3.3	4.2	5.2
2,400.000	2.6	3.1	3.9	4.9
3,000.000	2.4	2.8	3.6	4.4
4,000.000	2.2	2.6	3.2	4.0
4,800.000	2.1	2.4	3.0	3.9
5,600.000	2.0	2.3	2.9	3.7
6,400.000	1.9	2.25	2.8	3.6
7,200.000	1.8	2.15	2.7	3.5
8,000.000	1.75	2.10	2.6	3.4
12,000.000	1.55	1.90	2.4	3.1
16,000.000	1.45	1.75	2.3	3.0
20,000.000	1.35	1.65	2.2	2.85
24,000.000	1.30	1.60	2.1	2.75
32,000.000	1.20	1.50	2.0	2.60
40,000.000	1.10	1.40	1.9	2.45
60,000.000	1.0	1.30	1.8	2.35
80,000.000	0.90	1.20	1.7	2.20
120,000.000	0.80	1.10	1.6	2.15
200,000.000	0.7	1.00	1.45	2.00
400,000.000	0.60	0.90	1.3	1.80
800,000.000	0.55	0.80	1.2	1.75
1,600,000.000	0.45	0.70	1.1	1.65
2,000,000.000 и повеќе	0.40	0.65	1	1.55

За далекуводи на бетонски или железни столбови процентот од горната табела се множи со факторот 0,8. За далекуводи на дрвени столбови ќе се употреби напред споменатиот процент.

13. Процентите од претходната точка на ова решение се однесуваат до:

а) проектите на одделни градежни објекти од нискоградба;

б) проектите на комплексни градежни објекти од нискоградба.

Во проектите на комплексниот градежен објект од нискоградба влегуваат и проектните елаборати на градежните објекти во неговиот состав осем објектите на високоградба.

14. Во I класа спаѓаат овие објекти од нискоградба:

железнички линии, патишта, пловни канали се помал број вештачки објекти, што се изводат под најлесни услови и во рамнина;

прости регулации на реки и потоци, наводнување и одводнување земјиште во полесни теренски услови; проектирање на багерување кај речни и морски патишта;

отворени канали за водовод и канализација; прости потпорни и обложни ѕидови со просто темелење, прости пропусти и други слични објекти; електрични далекуводи без обзир на напонот во лесни и средно тешки терени.

Во II класа спаѓаат:

железнички линии, патишта, индустриски и пловни канали во брдовит терен и во рамнина а со поголем број вештачки објекти;

патишта и улици во ретко изградени населби, трамвајски линии;

железнички станици од II класа, помали раяжирни и технички станици;

водоводи и канализација во населби и помали градови при лесни услови, прости постројки за пречистување вода, покривени водоводни водови;

сложени регулации на реки и потоци, наводнување и одводнување земјиште под тешки теренски услови; осигурување брег на реки и на море, попрости пристаништа;

прости хидроелектрани и сите хидроцентрали до 1000 KW попрости и сите насипани водојажи, прости каптажи на извори;

попорни и обложни зидови во тешки теренски прилики и зидови од посложен облик, портали и шахтови од тунели;

разни лесни аеродромски, фискултурни и слични патеки;

посложени пролусти (коси, во кривини и др.), попрости масивни мостови, мостови од челични траверзи и попрости дрвени гредни мостови;

попрости водни уреѓаи, пумпни станици од помал обем и сложеност, водоторњеви и други слични објекти;

попрости репаратури, адаптации и реконструкции, далекуводи од 35 и 110 KW во тешки и најтешки терени.

Во III класа спаѓаат:

железнички линии и патишта во брдовит и планински терен, прости жичари, тунели, улици во густо изградени делови на град, железнички станици од I класа;

водоводи во потешки услови и канализации во поголеми градови, постројки за прочистување вода во градови и во фабрики;

покомпликувани хидроелектрани и сите хидроцентрали до 8000 KW, потешки водојажи;

бродарски сплавници, големи пристаништа и докови;

постојани аеродроми со тешки патеки;

поголеми и потешки масивни мостови, попрости мостови од челик и дрво со носачи од составен пресек;

потешки водоторњеви и водоспреми и други слични објекти;

посложени репаратури, адаптации и реконструкции.

Во IV класа спаѓаат:

железнички линии и патишта што се извадат под вонредни тешки прилики, подземни железници, тешки жичари, големи прометни јазли, јазли на улици со надвожњаци и подвожњаци;

специјални аеродроми;

нарочно големи железнички станици;

специјални објекти од нискоградба во градовите;

посложени погонски водоводи на големи фабрики, сложени цевководи под натиск;

компликувани хидроелектрани и лучни водојажи; водојажи;

тешки и компликувани масивни мостови. Челични и дрвени мостови: мостови темелени на бунари и кесони, мостови преку големи реки, со тешки скали, со конструкции од сложен тип и со комбиниран статички систем на носач (греда зајакната со лук, лук со загега, мостови што висат), мостови при кои се применува нарочен начин на изработка;

објекти темелени на слабо издржливо земјиште;

тешки репаратури, реконструкции и адаптации.

Проценти за електромашинските проекти на хидро и термоелектрани и трансформаторски станици

15. За пресметување максималните продавни цени на електромашински проекти за хидро и термоелектрани, и за трансформаторски станици важат процентите „д“ од следната табела:

Инвестициона свота дин. во 000	Хидроелектрани			Термоелектрани и дизелцентрали	Трансформаторски станици		
	надземни	крајбрежни	подземни		110/35 kv	35/10 и 35/0,4 kv	10/0,4 kv
400	1.72	—	—	6.42	—	—	1.76
800	1.62	—	—	5.40	—	—	1.44
1.200	1.56	—	—	4.56	—	—	1.28
1.600	1.53	—	—	4.20	—	1.72	1.16
2.000	1.49	—	—	3.90	—	1.63	1.08
2.400	1.46	—	—	3.74	—	1.54	1.04
3.200	1.43	—	—	3.45	—	1.42	0.95
4.000	1.39	—	—	3.21	—	1.33	0.88
4.800	1.36	—	—	3.06	—	1.26	0.85
5.600	1.34	—	—	2.94	—	1.22	0.81
6.400	1.32	—	—	2.83	—	1.16	0.77
7.200	1.30	—	—	2.74	—	1.13	0.75
8.000	1.29	—	—	2.68	—	1.10	—
12.000	1.23	1.73	—	2.35	—	0.98	—
16.000	1.19	1.67	—	2.21	—	0.91	—
20.000	1.16	1.62	—	2.10	—	0.86	—
24.000	1.13	1.57	—	1.98	—	0.82	—
32.000	1.09	1.52	—	1.84	1.98	0.75	—
40.000	1.06	1.48	1.75	1.76	0.96	0.72	—
60.000	1.00	1.39	1.61	1.62	0.91	0.66	—
80.000	0.92	1.28	1.51	1.54	0.88	0.62	—
120.000	0.89	1.24	1.48	1.38	0.85	0.58	—
200.000	0.82	1.15	1.35	1.24	0.81	0.51	—
400.000	0.72	1.00	1.18	1.08	0.76	—	—
800.000	0.62	0.85	1.02	0.96	0.73	—	—
1.600.000	0.53	0.72	0.85	0.87	—	—	—
2.000.000	0.49	0.67	0.80	0.84	—	—	—

16. За типските трансформаторски станици цените на проектот, пресметани врз основа на горната табела, се множат со факторот 0,5.

17. Во продавната цена на проектот, според горната табела, не е опфатена надокнадата за снимање на уреѓаите што се пренесуваат од поранешното место на употребата (на пр.: репарациони уреѓаи, постројки во погон и сл.), а за кои не постојат напрти. За севне снимања треба да се склучи одделен договор.

Делови на проект

18. Со договорот помеѓу порачачот на проектот и проектното претпријатие (бирото) се определува продавната цена на проектниот елаборат и на неговите делови како и вршењето на надзорот.

Кога се порачуваат само одделни делови од проектот елаборат со договорот се утврдува продавната цена за одделни делови на елаборатот сразмерно на продавната цена на проектот.

За студините и изработката на вариантите по одделна порачка продавните цени се утврдуваат со одделен договор.

Користење на проектите повеќе пати

19. Кога се користи проектот елаборат повеќе пати, се наплатува за првото користење 100%, а за секое следно користење по 30% од продавната цена на целиот проект елаборат без надзор.

Кога се користи повеќе пати само идеен проект, за првото користење се наплатува 100%, а за секое следно користење по 50% од продавната цена од идејниот проект.

20. За типските проекти се наплатува 200% од продавната цена, доколку не се работи типскиот проект преку конкурс.

Завршни одредби

21. По ова решение ќе се определуваат продавните цени на проектите на сите градежни објекти и за проектите на електромашинските постројки на хидро и термоелектрани, на трансформаторски станици, на далекуводи и на сите делови на проектниот елаборат кои не се веќе пресметани со порачачот до денот на применувањето на оваа решение.

Склучените договори ќе се сообразат кон прописите од ова решение.

22. Ова решение ќе се применува по истекот на 15 дена од објавувањето во „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“.

Бр. 3200

17 март 1952 година

Белград

Министер на Владата на ФНРЈ
Заменик на Претседателот на Советот
за индустрија и градежништво,

Љубчо Арсов, с. р.

Согласен,

Министер на финансите на ФНРЈ,

Милентије Поповиќ, с. р.

УКАЗИ

Врз основа на чл. 74 точ. 10 од Уставот на ФНРЈ, а по предлог од Владата на ФНРЈ, Президиумот на Народната скупштина на Федеративна Народна Република Југославија издава

УКАЗ

ЗА ОПОВИКУВАЊЕ НА РАЈКО ГЕРМАНОВИК ОД ДОЛЖНОСТА НА ВОПРЕДЕН ПРАТЕНИК И ОПОЛНОМОШЕН МИНИСТЕР НА ФНРЈ ВО СОЕДИНЕНИТЕ ДРЖАВИ НА БРАЗИЛИЈА

Се оповикува од својата досегашна должност Рајко Германовиќ, вонреден пратеник и ополномошен министер на Федеративна Народна Република Југославија во Соединетите Држави на Бразилија.

Министерот на надворешните работи ќе го изврши овој указ.

У. бр. 458

18 март 1952 година

Белград

Президиум на Народната скупштина
на Федеративна Народна Република Југославија

Секретар,

Миле Перуничкиќ, с. р.

Претседател,

др Иван Рибар, с. р.

Врз основа на чл. 74 точ. 10 од Уставот на ФНРЈ, а по предлог од Владата на ФНРЈ, Президиумот на Народната скупштина на Федеративна Народна Република Југославија издава

УКАЗ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ВОПРЕДЕН И ОПОЛНОМОШЕН АМБАСАДОР НА ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ВО СОЕДИНЕНИТЕ ДРЖАВИ НА БРАЗИЛИЈА

За вонреден и ополномошен амбасадор на Федеративна Народна Република Југославија во Соедине-

тите Држави на Бразилија се назначува Иван Вејвода, помошник на Министерот на надворешните работи.

Министерот на надворешните работи ќе го изврши овој указ.

У. бр. 459

18 март 1952 година

Белград

Президиум на Народната скупштина
на Федеративна Народна Република Југославија

Секретар,

Миле Перуничкиќ, с. р.

Претседател,

др Иван Рибар, с. р.

ОД СЛУЖБЕНИТЕ ЛИСТОВИ НА НАРОДНИТЕ РЕПУБЛИКИ

НАРОДНЕ НОВИНЕ
СЛУЖБЕНИ ЛИСТ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ
ХРВАТСКЕ

„Народне новине“ службен лист на Народна Република Хрватска во бројот 12 од 27 март 1952 година објавуваат:

Резолуција за Спштествениот план на ФНРЈ за 1952 година;

Одлука за разрешување од должност на Карло Мразовиќ, претседател на Президиумот на Саборот на НР Хрватска;

Одлука за избор на Вишко Крстуловиќ, за претседател на Президиумот на НР Хрватска;

Уредба за Старословенскиот институт;

Уредба за оснивање Завод за физичко воспитување; Решение за оснивање Завод за трансфузија на крв во Загреб;

Решение за формирање цени на влезните билети за кина.

УРАДНИ ЛИСТ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ СЛОВЕНИЈЕ

„Урадни лист Народне Републике Словеније“ во бројот 9 од 27 март 1952 година објавува:

Уредба за укинување Главната дирекција за автомобилски работилници при Министерството за локален сообраќај на НР Словенија;

Уредба за укинување Главната дирекција за друмски сообраќај при Министерството за локален сообраќај на НР Словенија;

Решение за оснивање комисија на Владата на НР Словенија за издавање решенија за звањата и платите на службениците на државните установи;

Решение за определување градските и околските народни одбори за кои важи Решението за распределба на девизите остварени со извозот на стоките од локалното и индустриско и занаетчиско производство;

Решение за делмично изменување на Решението за ловостејот.

СОДРЖАЈ:

	Страна
244. Општ закон за народните одбори — — —	437
245. Уредба за оснивање Југословенски национален комитет на Организацијата на Обединетите нации за селско стопанство и исхрана (FAO) — — — — —	445
246. Општо напатствие за авторските хонорари за објавување книжевни творби — — —	446
247. Нapatствие за вршење надзор на инспекцијата на трудот над применувањето на Уредбата за распределба на фондот на платите и за заработките на работниците и службениците на стопанските претпријатија	448
248. Решение за продавните цени на проектите и на проектните услуги — — — — —	448